

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 37/2010-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. januára 2010 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti Z., s. r. o., B., zastúpenej advokátom JUDr. F. N., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj namietaného porušenia ustanovenia § 1 ods. 1 ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd ako ústavný zákon Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, základného práva podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 8 CoE/53/2009 z 24. augusta 2009 v spojení s uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 59 Er/1033/2008 z 23. januára 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti Z., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. decembra 2009 doručená sťažnosť spoločnosti Z., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, ako aj porušenie ustanovenia § 1 ods. 1 ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd ako ústavný zákon Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky (ďalej len „ústavný zákon“), základného práva zaručeného čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 CoE/53/2009 z 24. augusta 2009 v spojení s uznesením Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 59 Er/1033/2008 z 23. januára 2009.

Zo sťažnosti a z k nej pripojených písomností vyplýva, že krajský súd napadnutým rozhodnutím potvrdil prvostupňové rozhodnutie, ktorým okresný súd vyhlásil exekúciu vykonávanú súdnym exekútorom za neprípustnú a zároveň ju zastavil [o návrhu oprávnenej (t. j. sťažovateľky, pozn.) a poverenia okresného súdu č. 5309*051844 z 27. augusta 2008] na vymoženie 392,95 € s prísl.

Exekučným titulom je vykonateľné rozhodnutie – platobný výmer poisťovne P., B. (ďalej len „úpadca“), proti povinnému A. G., D. (ďalej len „povinný“), o vymoženie 392,95 € s prísl. ako dlžnej pohľadávky zo zákonného poistenia na zdravotnom poistení. Túto pohľadávku proti povinnej spolu s inými pohľadávkami úpadcu voči platiteľom a samoplatcom poisťného zmluvne nadobudla sťažovateľka.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že krajský súd „ rozhodoval vo veci na základe skutočnosti, v ktorej mu zákon nezveroval preskúmovaciu právomoc správneho rozhodnutia, resp. danú skutočnosť bol za zákonom taxatívne stanovených podmienok oprávnený posudzovať iný orgán“, v dôsledku čoho došlo k porušeniu jej označených práv.

Všeobecné súdy konali tiež v rozpore s ustanovením čl. 2 ods. 2 ústavy „keďže rozhodovali vo veci, v ktorej im toto oprávnenie právny poriadok nepriznával, resp. za taxatívne vymedzených zákonných podmienok zveroval túto rozhodovaciu právomoc inému orgánu“, čím porušili „dôležité zásady právneho štátu, a to zásadu zákonnej limitácie právomoci orgánov štátnej moci, ako aj zásadu právnej istoty sťažovateľa“.

Sťažovateľka v tejto súvislosti upriamuje svoju pozornosť aj na ustanovenia čl. 142 ods. 1 ústavy, § 244 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v príslušnom znení (ďalej len „zákon o zdravotnom poistení“), ako aj ustanovenia zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“) a zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v znení neskorších predpisov (Správny poriadok) a podľa nej na preskúmanie platobného výmeru bol oprávnený konať vecne iba krajský súd v rámci správneho súdnictva, nie všeobecné súdy v rámci konania v exekučnej veci.

V predmetnom exekučnom konaní okresný súd a krajský súd ako exekučné súdy „vyhlásili za nulitný exekučný titul v už prebiehajúcom exekučnom konaní (teda dokonca potom, čo vydali poverenie na vykonanie exekúcie)... vyše sedem rokov od nadobudnutia právoplatnosti a vykonateľnosti exekučného titulu, po uplynutí všetkých zákonných lehôt na podanie riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov voči tomuto správnomu rozhodnutiu...“, a navyše ex offo zastavili exekúciu z dôvodu údajnej nulity platobného výmeru, čím „rozšírili svoju rozhodovaciu právomoc nad rámec kompetencií, ktoré im zveroval zákon, čím konali v rozpore s ústavným princípom právneho štátu a v priamom

dôsledku s konaním súdov došlo k porušeniu práv sťažovateľa na spravodlivý súdny proces, práva na súdnu a inú právnu ochranu, ako aj jeho vlastníckeho práva“.

Sťažovateľka ďalej v sťažnosti okrem iného uvádza:

„Samotné vyhlásenie nulity správneho rozhodnutia by však z pohľadu hmotnoprávných účinkov danej absolútnej neplatnosti správneho rozhodnutia nebolo postačujúce a bolo by potrebné vydanie zrušujúceho rozhodnutia, právoplatnosťou ktorého by boli účinky Platobného výmeru zrušené ex tunc. Do vydania takéhoto rozhodnutia je však Platobný výmer považovaný za verejnú listinu a platí prezumpcia jeho správnosti...“

Uznesením 1 a následne Uznesením 2 tak prvostupňový OS TN ako aj odvolací KS TN zasiahli do ústavného vlastníckeho práva Sťažovateľa v zmysle čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, keďže majetok nepochybne predstavujú aj pohľadávky. V slovenskom právnom poriadku síce absentuje legálna definícia majetku ako podstatného súkromnoprávného inštitútu, avšak zo slovenskej, ako aj európskej judikatúry jednoznačne vyplýva, že pojem majetok zahŕňa hmotný, nehmotný majetok, ako aj práva spojené s týmto majetkom, ktorými sú napr. vecné bremená, nájomné práva, ale aj pohľadávky...“

Prioritne by sme si dovolili poukázať na skutočnosť, že samotný Ústavný súd SR v Náleze sp. zn. I. ÚS 415/08-19 zo dňa 10. 12. 2008 uvádza v súvislosti s údajnou neexistenciou oprávnenia správcu konkurznej podstaty zdravotnej poisťovne vydať platobné výmery ako exekučné tituly voči Povinnému skutočnosť, že „absenciu takéhoto oprávnenia prináležalo skúmať jedine na základe opravného prostriedku smerujúceho voči tomuto rozhodnutiu príslušným odvolacím orgánom a nie okresnému súdu v posudzovanom exekučnom konaní...“

Sťažovateľka považuje tiež uznesenia okresného súdu a krajského súdu „za arbitrárne a ako také ústavne neudržateľné, ako vyplýva z ich odôvodnenia...“.

Vzhľadom na už uvedené skutočnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd rozhodol nálezom takto:

„1. Uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 8 CoE/53/2009-42 zo dňa 24. 08. 2009 v spojení s Uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 59 Er/1033/2008-27 zo dňa

23. 01. 2009 došlo k porušeniu práva sťažovateľa na súdnu a inú ochranu, k porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivý súdny proces, ako aj k porušeniu vlastníckeho práva sťažovateľa garantovaných čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a ods. 4 Ústavy SR, ust. § 1 ods. 1, ust. čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a ust. čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ľudských právach.

2. Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 8 CoE/53/2009-42 zo dňa 24. 08. 2009 v spojení s Uznesením Okresného súdu Trenčín 59 Er/1033/2008-27 zo dňa 23. 01. 2009 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

3. Ústavný súd SR priznáva sťažovateľovi náhradu trov konania titulom trov právneho zastúpenia sťažovateľa v zmysle ust. § 31a Zákona o Ústavnom súde. Krajský súd v Trenčíne a Okresný súd Trenčín sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľa.“

Sťažovateľka pripojila k sťažnosti uznesenie okresného súdu č. k. 59 Er 1033/2008-27 z 23. januára 2009 a napadnuté rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 8 CoE/53/2009 z 24. augusta 2009, ktoré podľa na nich vyznačenej doložky nadobudli právoplatnosť 16. októbra 2009.

Okrem toho sťažovateľka žiadala o anonymizáciu svojich údajov v publikovaných rozhodnutiach ústavného súdu v danej veci.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho

sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Pri prerokovaní časti sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie čl. 2 ods. 2 ústavy, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy, § 1 ods. 1 ústavného zákona, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 59 Er/1033/2008 z 23. januára 2009, ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy. Toto ustanovenie limituje hranice právomoci ústavného súdu a všeobecných súdov rozhodujúcich v občianskoprávných a trestnoprávných veciach, a to tým spôsobom, že ochrany základného práva a slobody sa na ústavnom súde možno domáhať v prípade, ak takúto ochranu nemôžu poskytnúť všeobecné sudy.

Vo vzťahu k rozhodnutiu okresného súdu ako súdu prvého stupňa sťažovateľka využila ústavnú a zákonnú možnosť a obrátila sa na krajský súd, ktorý na základe opravného prostriedku vo veci konal a rozhodol. Právo odvolacieho súdu preskúmať na základe podaného odvolania uznesenie okresného súdu a poskytnúť tak ochranu sťažovateľkiným právam vylučuje právomoc ústavného súdu bezprostredne preskúmavať prvostupňové rozhodnutie všeobecného súdu v sťažovateľkinej veci.

Vzhľadom na uvedené bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie (obdobne napr. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, III. ÚS 208/08).

2. Vo zvyšnej časti sťažnosti sťažovateľka namietala porušenie čl. 2 ods. 2 ústavy, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy, § 1 ods. 1 ústavného zákona, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 8 CoE/53/2009 z 24. augusta 2009.

Podstatou námietok sťažovateľky v tejto časti sťažnosti bolo tvrdenie o porušení označených práv uznesením krajského súdu z dôvodu, že krajský súd ako súd odvolací v rámci exekučného konania sa stotožnil s prvostupňovým rozhodnutím, ktorým bola exekúcia vyhlásená za neprípustnú a následne bola zastavená, a to z dôvodu zistenia nulity exekučného titulu, na čo podľa jej názoru však nemal právomoc, a to vzhľadom na povahu a charakter konania, v ktorom tak učinil. Okrem toho sťažovateľka tvrdila, že krajský súd toto svoje rozhodnutie náležite nezdôvodnil a toto rozhodnutie je arbitrárne.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa odseku 4 tohto ustanovenia podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon.

Podľa § 1 ods. 1 ústavného zákona ústavné zákony, iné zákony a ďalšie právne predpisy, ich výklad a používanie musí byť v súlade s Listinou základných práv a slobôd.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že 27. augusta 2008 okresný súd vydal poverenie na vykonanie exekúcie č. 5309*051844 pre súdneho exekútora JUDr. V. K., N. (ďalej len „súdny exekútor“). Predmetom exekučného konania bol vymáhaný nárok v sume 392,95 € s príslušenstvom a exekučným titulom v danej veci bol platobný výmer č. 682/2005 z 25. mája 2005 vydaný správcom konkurznej podstaty úpadcu.

V procesnom postavení povinného v danom prípade vystupoval povinný a oprávneným bola sťažovateľka, ktorá pohľadávku vymáhanú v rámci exekučného konania mala nadobudnúť na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej medzi správcom konkurznej podstaty úpadcu ako postupcom a ňou ako postupníkom.

Okresný súd uznesením č. k. 59 Er/1033/2008-27 z 23. januára 2009 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju. Svoje rozhodnutie odôvodnil takto:

«Podľa výpisu z obchodného registra už v súčasnosti zaniknutej poisťovne P. bolo rozhodnutím Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky zo dňa 1. 7. 1999, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 17. 7. 1999, číslo 3215/1999-A, tomuto subjektu zrušené povolenie na zriadenie zdravotnej poisťovne v zmysle zák. č. 273/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov. Podľa § 34 ods. 4 zák. č. 273/1994 Z. z. v znení účinnom v čase vydania rozhodnutia o zrušení povolenia na zriadenie rezortnej poisťovne táto poisťovňa vstúpila do likvidácie...»

Z uvedeného je zrejmé, že už v čase pred vyhlásením konkurzu P. v dôsledku odňatia povolenia nemala oprávnenie vykonávať zdravotné poisťné a teda ani právomoc vydávať vo veciach zdravotného poistenia platobné výmery ako individuálne správne akty. Jej

existencia po zrušení mala smerovať výlučne k jej likvidácii. Vzhľadom na uvedené je logické, že zrušená poisťovňa a neskôr ani správca konkurznej podstaty nemali žiadne oprávnenie vyrubovať zdravotné poistné v správnom konaní a takýmto spôsobom vykonávať právomoc verejného orgánu, ktorá bola zo zákona zverená len poisťovňiam s platným povolením na vykonávanie zdravotníckej starostlivosti. Na tom nemohol nič zmeniť ani nový právny stav, ktorý nastal po vyhlásení konkurzu...

Právomoc vyrubovať zdravotné poistenie nie je možné odvodzovať ani zo zák. č. 328/1991 Zb., ktorý ako predpis súkromného práva nemohol založiť úpadcovi a správcovi konkurznej podstaty právo vydávať individuálne správne akty, ktorými platobné výmery vyrubujúce poistné na zdravotné poistenie bezpochyby sú. Uvedenému záveru neodporuje ani skutočnosť, že v zmysle ust. § 14 ods. 1 písm. a) zák. č. 328/1991 Zb. na správcu konkurznej podstaty prešlo oprávnenie nakladať s majetkom podstaty. Nakladanie s majetkom podstaty v kontexte zákona o konkurze a vyrovnaní nezahŕňa právo autoritatívnymi rozhodnutiami zakladať práva a povinnosti iným subjektom, ktoré právo patrí len orgánom verejnej moci. To, že vtedy platný zák. č. 328/1991 Zb. nepredpokladal, že by správca konkurznej podstaty, resp. úpadca bol orgánom, ktorý vedie správne konanie, je zrejmé aj z dikcie ust. § 14 ods. 1 písm. c), podľa ktorého súdne a iné konania podľa osobitného predpisu, ktoré sa týkajú majetku patriaceho do podstaty, alebo konania o nárokoch, ktoré majú byť uspokojené z tohto majetku, možno začať na návrh správcu alebo podaním návrhu proti správcovi.

Rovnako je potrebné uviesť, že v čase vydania platobného výmeru bol zák. č. 273/1994 Z. z. (na ktorý sa poisťovňa odvoláva) zrušený, keď od 1. 1. 2005 upravovali oblasť zdravotného poistenia zákony č. 580/2004 Z. z. a č. 581/2004 Z. z.. V zmysle týchto zákonov poisťovne stratili právomoc predpisovať poistné a orgánom oprávneným vydávať platobné výmery sa stal podľa § 18 ods. 1 písm. a) bodu 3 zák. č. 581/2004 Z. z. Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Zák. č. 581/2004 Z. z. v ust. § 81 síce upravuje situácie, kedy zdravotné poisťovne aj po účinnosti týchto zákonov dokončia už začaté správne konania, avšak z dikcie tohto zákonného ustanovenia jednoznačne vyplýva, že sa týka len zdravotných poisťovní, ktoré majú povolenie na vykonávanie zdravotného poistenia a ktoré teda mali v tomto čase povinnosť transformovať sa na akciové spoločnosti.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti má súd za to, že sú tu dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná. Exekučný titul, na základe ktorého bola doposiaľ vykonávaná exekúcia, bol vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti vydaný v rozpore so zákonom a osobou, ktorá na takéto konanie nebola oprávnená. Súd dospel k záveru, že predložený exekučný titul je ničotným aktom, ktorý nemá žiadnu právnu silu a exekúciu zastavil.»

Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením č. k. 8 CoE/53/2009-42 z 24. augusta 2009 tak, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol obsah napadnutého uznesenia okresného súdu a námietky sťažovateľky obsiahnuté v odvolaní, ktorých podstatou bolo tvrdenie, že správca konkurznej podstaty úpadcu bol oprávnený vydať platobné výmery ako právne akty spôsobilé spolu s návrhom na vykonanie exekúcie vyvolať účinky exekučného konania. V tejto súvislosti sa sťažovateľka odvolávala na príslušné ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov.

Povinný sa k odvolaniu sťažovateľky písomne nevyjadril.

V relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia krajský súd okrem iného konštatoval:

„Odvolací súd vec preskúmal podľa ust. § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa ust. § 219 O. s. p. pričom v náväznosti na § 219 ods. 2 O. s. p. odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na odôvodnenie súdu prvého stupňa, s ktorým sa stotožňuje.

V prejednávanej veci oprávnený navrhol vykonanie exekúcie na základe platobného výmeru č. 682/2005 zo dňa 25. 5. 2005, vydaného správcom konkurznej podstaty JUDr. T. K. úpadcu P., so sídlom B... (právnym predchodcom oprávneného), ktorým bola povinnému uložená povinnosť zaplatiť dlžné poistné 11 838,- Sk a poplatok z omeškania vo výške 0,1 % denne z dlžnej sumy poistného do dňa zaplatenia.

Odvolaací súd zdôrazňuje, že pokiaľ rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom, vydal nepríslušný orgán, ide o právny akt nulitný, pri ktorom sa pre účely exekučného konania neuplatňuje princíp jeho správnosti, ale naopak má to za následok, že takéto rozhodnutie nie je možné vykonať. Nieje totiž aktom štátnej správy, resp. verejnej moci. Nulitný akt nikoho nezaväzuje a hľadá sa na neho ako keby neexistoval. Preto je treba aj na vydanie platobného výmeru správcom konkurznej podstaty v danej veci hľadiť ako na nulitný akt, toho dôsledkom je, že v preskúmvanej veci absentuje exekučný titul pre vykonanie exekúcie. Z tohto potom následne vyplýva, že výkon rozhodnutia je neprípustný.

Správny bol potom postup súdu prvého stupňa, ktorý vyhlásil exekúciu za neprípustnú a s poukazom na ust. § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku ďalej exekúciu zastavil.“

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 299/07).

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, III. ÚS 151/05). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inšinciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto

interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy (I. ÚS 13/01, I. ÚS 120/04).

Z uvedeného vychádzal ústavný súd aj v rámci ústavnej kontroly, ktorej bolo podrobené napadnuté uznesenie krajského súdu, a to z hľadiska námietok nastolených sťažovateľkou. Ústavný súd teda považoval za významné vyriešiť zásadný problém sťažovateľky, a teda či krajský súd v rámci exekučného konania, keď rozhodoval o odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu, ktorým bola exekúcia vyhlásená za neprípustnú a následne bola zastavená, mal právomoc skúmať prípustnosť exekúcie z hľadiska relevantnosti exekučného titulu. Inými slovami, či krajský súd v rámci svojho rozhodovania neprekročil svoju právomoc patriacu síce všeobecným súdom, ale danú im v rámci odlišného konania, na ktoré sa vzťahujú príslušné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku pojednávajúce o správnom súdnictve.

V tejto súvislosti ústavný súd upriamuje svoju pozornosť na § 58 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), z ktorého vyplýva, že exekúciu možno zastaviť na návrh alebo aj bez návrhu. Pri druhej zákonnej možnosti sa nepochybne natíska otázka, za akých okolností a kedy môže všeobecný súd exekúciu zastaviť. Zatiaľ čo dôvody, na základe ktorých všeobecný súd obligatórne zastaví exekúciu (§ 57 ods. 1 Exekučného poriadku) alebo na základe ktorých fakultatívne pristúpi k takémuto rozhodnutiu (§ 57 ods. 2 Exekučného poriadku) podrobne popisuje zákon, teda Exekučný poriadok, avšak stanovenie okamihu, kedy tak má alebo môže urobiť, nie je explicitne daný. Z uvedeného je potrebné vyvodit' záver, že všeobecný súd rozhodne o zastavení exekúcie kedykoľvek v priebehu konania, len čo zistí, že sú dané dôvody pre ukončenie núteného vymáhania pohľadávky. To znamená, že všeobecný súd je povinný v priebehu celého exekučného konania ex offio skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania. Jedným z týchto predpokladov je aj relevantný exekučný titul. Bez jeho existencie nie je možné exekúciu vykonať. Ak teda krajský súd dospel k záveru, že neexistuje relevantné rozhodnutie v zmysle § 41 Exekučného poriadku, ktoré by bolo spôsobilé byť exekučným

titulom, správne rozhodol, ak sa stotožnil so závermi okresného súdu o neprípustnosti exekúcie a zastavení exekučného konania.

Sťažovateľka namietala aj arbitrárnosť a neudržateľnosť odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu. K tomu ústavný súd uvádza, že aj keď je rozhodnutie krajského súdu stručnejšie a tiež všeobecnejšie, odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s jasným, zrozumiteľným a vyčerpávajúcim odôvodnením okresného súdu, ktorého závery už boli citované, a ktoré bolo podkladom na záver o tom, že exekúciu nie je možné ďalej vykonať a že na základe platobného výmeru č. 682/2005 z 25. mája 2005 sa exekúcia vôbec nemala začať, pretože ho vydal nepríslušný orgán a ide teda o právny nulitný akt. Na základe toho krajský súd tiež zdôraznil, že „*v preskúmvanej veci absentuje exekučný titul pre vykonanie exekúcie...*“ a „*výkon rozhodnutia je neprípustný*“. Krajský súd preto považoval rozhodnutie súdu prvého stupňa za správne a zákonné.

V nadväznosti na uvedené, a to pokiaľ ide o námietky sťažovateľky, že v obdobných veciach iných účastníkov konania rozhodol ten-ktorý všeobecný súd spôsobom, s ktorým sa sťažovateľka stotožnila, a že naopak, v jej veci rozhodli súdy odlišne, ústavný súd konštatuje, že nie je úlohou ústavného súdu zjednocovať rozhodovaciu prax všeobecných súdov, lebo zjednocovanie rozhodovacej praxe je vecou odvolacích súdov, resp. Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (I. ÚS 199/07, I. ÚS 235/07).

Ústavný súd považuje za významné reagovať aj na argument sťažovateľky týkajúci sa odkazu na judikatúru ústavného súdu, konkrétne na nález č. k. I. ÚS 415/08-19 z 10. decembra 2008. V tejto súvislosti však ústavný súd poznamenáva, že v označenom prípade išlo o odlišnú právnu situáciu, keď námietky v sťažnosti predostrel účastník konania, ktorý v rámci exekučného konania zastával pozíciu povinného. Z toho potom vyplývali aj jeho odlišné možnosti brániť svoje práva, ktoré ako ústavný súd konštatoval, mohol využiť v rámci odvolacieho konania proti rozhodnutiu, ktoré bolo exekučným titulom. Keďže v tejto veci išlo o odlišné okolnosti prípadu, ústavný súd v danej veci nemohol prijať identické závery, pretože vychádzal z úplne opačného postavenia účastníkov konania (v danom prípade sťažovateľka bola oprávnená), od ktorých pri rovnakých

situáciách nemožno spravodlivo očakávať využitie identických právnych a opravných prostriedkov na ochranu svojich práv, pretože ich realizácia s najväčšou pravdepodobnosťou nevyvolá priaznivé výsledky pre oboch zároveň.

S prihliadnutím na postavenie ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, na odôvodnenosť napadnutých rozhodnutí, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na to, že ústavný súd odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie zásad spravodlivého procesu uznesením krajského súdu, totožný záver prijal aj vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, a to vychádzajúc z toho, že absencia porušenia ústavnoprávnych princípov vylučuje založenie sekundárnej zodpovednosti všeobecných súdov za porušenie základných práv sťažovateľky hmotnoprávneho charakteru, medzi ktoré nepochybne patrí aj základné právo garantujúce ochranu majetku (obdobne napr. III. ÚS 27/08).

Ústavný súd konštatuje, že čl. 2 ods. 2 a čl. 46 ods. 4 ústavy, ako aj § 1 ods. 1 ústavného zákona neobsahujú konkrétnu garanciu základného práva alebo slobody, a preto vzhľadom na prijaté závery o absencii príčinnej súvislosti medzi napadnutým uznesením krajského súdu a namietaným porušením základných práv a slobôd sťažovateľky (hlavne z hľadiska dodržania zásad spravodlivého procesu) odmietol aj túto časť sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (obdobne III. ÚS 386/09 a III. ÚS 396/09).

Keďže ústavný súd sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľky z nej vyplývajúcimi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. januára 2010